

Uznawanie umów cywilnoprawnych za umowę o pracę? Nowe uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy prawdopodobnie od 1 stycznia 2026 roku.

Od dłuższego czasu na agendzie zmian legislacyjnych było **przyznanie urzędnikom Państwowej Inspekcji Pracy nowych uprawnień**. Oprócz dotychczasowych kompetencji mają oni zyskać także możliwość uznawania umów cywilnoprawnych (w tym B2B) za stosunek pracy w sytuacji, jeśli rodzaj i cechy danej relacji spełniają przesłanki stosunku pracowniczego.

Projekt nowelizacji ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, mający wprowadzić wskazane zmiany, jest obecnie w konsultacjach społecznych. Planowany termin wejścia w życie nowych regulacji to 1 stycznia 2026 r.

Jak było dotychczas?

Do tej pory PIP mogła kontrolować, czy umowy cywilnoprawne mają cechy stosunku pracy, jednak do zmiany rodzaju umowy konieczne było wystąpienie do sądu pracy i prawomocny wyrok.

W związku z bardziej formalną i czasochłonną procedurą, urzędnicy PIP często nie kierowali spraw na drogę sądową. Przed sądem to PIP musiał udowodnić, że dana relacja spełnia cechy stosunku pracy, a same postępowania trwały bardzo długo.

Możliwe zmiany od 1 stycznia 2026 r.

Projektowane przepisy przewidują, że urzędnicy PIP będą mogli samodzielnie uznać, że zawarta umowa cywilnoprawna – oraz faktyczny stosunek prawny na jej podstawie – **ma w rzeczywistości charakter stosunku pracy**.

Pracodawca objęty kontrolą będzie mógł wnieść odwołanie w terminie 7 dni. Co istotne, odwołanie nie wpłynie na wstrzymanie wykonania decyzji, zatem od dnia jej wydania umowa cywilnoprawna będzie musiała być traktowana jak umowa o pracę.

Konsekwencje?

Jeśli w wyniku kontroli urzędnik PIP zakwalifikuje daną relację jako stosunek pracy, pracodawca będzie musiał dostosować się do treści decyzji niezależnie od tego, czy będzie składał odwołanie, czy nie.

Do głównych obowiązków pracodawcy będzie wówczas należało założenie akt osobowych, dostosowanie uprawnień kontraktora do wymogów umowy o pracę, prowadzenie ewidencji czasu pracy czy wprowadzenie zmian w zakresie ubezpieczeniowym i podatkowym.

Czy przed wejściem w życie nowych przepisów warto podjąć jakieś działania?

Tak. W naszej ocenie, nawet jeśli ostateczne brzmienie przepisów ulegnie pewnym zmianom, nowe uprawnienie Państwowej Inspekcji Pracy prawdopodobnie zostanie utrzymane.

Oznacza to większe ryzyko podczas kontroli umów cywilnoprawnych w Państwa organizacji.

Aktualnie warto zweryfikować zawarte umowy cywilnoprawne (w tym umowy B2B) i ocenić, czy uwzględniają one cechy przesądzające o stosunku pracy, a zwłaszcza:

- osobiste świadczenie pracy,
- podporządkowanie kierownictwu pracodawcy,
- wykonywanie pracy w wyznaczonym przez pracodawcę miejscu i czasie,
- ponoszenie przez pracodawcę ryzyka prowadzenia działalności gospodarczej.

Zapraszamy do kontaktu!

Michał Chodkowski
Partner
michal.chodkowski@laszczuk.pl
+48 662 287 435

Katarzyna Jeziorek
Associate
katarzyna.jeziorek@laszczuk.pl
+48 734 904 744

